

drum. Dar s-au întors în țara de comori a Maramureșului. Aici, a poposit pe scena păpușilor, a adus cu ea culorile munților și ale pădurilor, ale penelor de până ce împodobesc clopurile maramureșene, dungile cergilor și ale straițelor, desenele create în lemn, urzite în șearte și în ștergure.

Așa s-au născut decorurile și personajele din *Punguța cu doi bani*, din *Flintă și-un cal roșu*, din *Stân Pășitul*, din *Ariciul albastru*. Așa s-au născut spațiile din *Harap-Alb*, în care verzele moare în tonuri îngălbenite sau ruginii și în care albastrul circularului se revărsă peste porți și peste arcade de culoarea spicului răscopt.

În *Capra cu trei iezi*, scenografia de inspirație folclo-

rică a Idei Grumaz atinge valori deosebite, lezii, lucrări din straițe, se adătură caprei-mame și surătelor ei, supradimensionate, cu trupuri confecționate din cergă. Capetele, din lemn cioplit, preiau modelul caprei din alaiurile țărănești ale sărbătorilor de iarnă. În simfonie de tonuri naturale — albe și alb-gri — aceste personaje se adună și se despart, se prind în bore, se leagănă în descințee sau boct. Aici, scenografia înseamnă atmosferă. Înseamnă un nou ritm, noi reliefuri date națiunii dramatice. Înseamnă tălmăcirea sensurilor existente în poveste și în poeziile populare ce i s-au integrat.

Rafinamentul formelor și al culorilor încântă și în spectacole situate în afara lumii basmului românesc :

Povestiri din Pentameron, Patria, Suflătel. În acest din urmă basm, adaptat după Klemens Brentano, scenografia a mers pe urmele păpușilor din vremea autorului, așadar, din epoca romantismului german. Figurine delicate și grațioase plutesc într-un cadru adevărat, realizat fantastic.

Niciodată mulțumită de ceea ce face, știind doar că posibilitățile genului sînt nelimitate, Ida Grumaz e într-un veșnic neastîmpăr, într-o necontenită căutare.

În anul dedicat lor, copiii, aceștia vor afla și vor povesti multe despre Aneta Fornea-Christu și despre Ida Grumaz. Ar fi cel mai înalt elogiu adus artei și modestiei lor.

Sanda Diaconescu

Cu regret trebuie să remarc un fapt — și anume, că această inițiativă începe să fie devorată de vechi și, vai, binecunoscuta metelne. Începuserăm să mă tem că așa va fi, din clipa în care am înțeles că o *viziune regizorală unitară*, deși greu de realizat la impactul cu fiecare individualitate poetică în parte, este absolut necesară și ar putea constitui chiar unul dintre pilonii acestei extraordinare aventuri spirituale. Cînd spun „viziune unitară”, nu mă gîndesc la nici un fel de șablon, ci la o idee unificatoare, la o seriozitate și o profesionalitate profitabilă pentru toată lumea; și pentru actori, și pentru poet, și pentru public, bineînțeles, și pentru eventualul sau eventualii regizori; tineri, aș fi înclinat să cred, pentru că mi se pare (și mi se pare) că o asemenea inițiativă solicită un procent ridicat de mobilitate spirituală și de prospețime. Am avut, la un moment dat, impresia că nucleului foarte restrîns de animatori — des-

TEATRUL DE POEZIE

Poezie populară

tul de instabil și acesta, după cum se vede — i s-ar putea adăuga, cu fiecare nou spectacol, alți entuziaști ai poeziei și ai teatrului de poezie, că numeroșii spectatori tineri prezenți înseamnă că genul și-a și constituit publicul ideal: constant, activ și exaltat, uneori.

Poezia populară a fost, însă, o mare decepție; se confirmă că improvizatia, superba ori neglijenta improvizatie, este „viziunea” definitorie a acestui teatru, că eventualul regizor nu va apărea, că totul va rămîne în seama invitațiilor ocazionali și, mai ales, a minunaților actori, artiștii celor cinci minute de interpretare ale fiecăruia, și numai alut, că această rampă de lansare a unei noi configurări a relației poezie-teatru, acest laborator de valorificare a inepuizabilei bogății de talente tinere și a poli-

valenței creatorilor consacrați este foarte departe de a fi ceea ce-mi imaginamam și crezusem, la început, că este.

Pentru că e decepționant să vezi un așa-zis „spectacol” de poezie populară maltratată într-un colaj de recitări (chiar dacă unele excepționale: Ruxandra Sîrteanu, Ion Caramitru — versiune aromână a „Mioriței”), să asculți banalitățile cutărui asistent universitar, debitate de dragul unei „disenții colective”. Pentru că e și mai decepționant să aștepti zeci de minute vizionarea unui film TV dedicat de Călina Ralea etnografului Harry Brauner și, pînă la sosirea specialiștilor care să resincronizeze imaginea cu sunetul, să „umpli timpul” cu lecturi întâmplătoare. E decepționant să te pregătești pentru o seară de poezie Ioan Alexandru (anunțată de două luni!) și să ți se ofere o improvizatie, pe alocuri, lamentabilă. Dar, poate că toate acestea nu sînt decît accidente? — mă încapăținez să sper.

Doru Mielcescu